

Datum van
inontvangstneming

:

16/09/2024

Zaak C-428/24

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

13 juni 2024

Verwijzende rechter:

Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Italië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

7 mei 2024

Verzoekende partij:

FZ AR SpA

Verwerende partijen:

Ministero dell'Economia e delle Finanze, Dipartimento del Tesoro,
Comitato di Sicurezza Finanziaria

Comando Generale della Guardia di Finanza, Nucleo Speciale di
Polizia Valutaria

Agenzia del Demanio

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Bestuursrechtelijk beroep ingesteld door een in een trust ondergebrachte handelsvennootschap tegen de maatregel van de bestuurlijke autoriteit waarbij de aandelen en de eigendommen van deze vennootschappen zijn bevroren omdat die aandelen en eigendommen indirect verband houden met de begunstigde van de trust, die is opgenomen in de lijst van personen op wie de in verordening (EU) nr. 269/2014 bedoelde beperkende maatregelen van toepassing zijn.

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële verwijzing

Verzoek om een prejudiciële beslissing krachtens artikel 276 VWEU over de uitlegging van artikel 2, lid 1, van verordening (EU) nr. 269/2014 betreffende beperkende maatregelen met betrekking tot acties die de territoriale integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne ondermijnen of bedreigen, zoals gewijzigd bij verordening (EU) nr. 476/2014; in het bijzonder, uitlegging van de begrippen „toebehoren” aan en „zeggenschap” over trustgoederen met betrekking tot de figuur van de begunstigde van de trust of een men hem „verbonden” persoon.

Prejudiciële vragen

1) Staat artikel 2, [lid] 1, van verordening (EU) nr. 269/2014 in de weg aan een uitlegging volgens welke, in geval van goederen of middelen die zijn ondergebracht in een discretionaire trust (waarvan de begunstigde is geplaatst op de lijst in bijlage I bij deze verordening), die goederen en/of middelen moeten worden geacht hoe dan ook „toe te behoren” aan de begunstigde van de trust, zelfs als de op de trust toepasselijke nationale wet (of een eerbiedigingsbeding in de trustakte) de begunstigde uitdrukkelijk verbiedt om gebruik te maken van of te beschikken over de goederen/middelen die het voorwerp zijn van de trust zolang die persoon in bijlage I bij verordening (EU) nr. 269/2014 is vermeld, of althans zolang het gebruik van/de beschikking over die goederen/middelen in strijd is met het [Unie]recht?

2) Indien vraag 1) bevestigend wordt beantwoord, staat artikel 2, [lid] 1, van verordening (EU) nr. 269/2014 dan in de weg aan een uitlegging volgens welke, in geval van goederen of middelen die zijn ondergebracht in een discretionaire trust (waarvan de begunstigde is geplaatst op de lijst in bijlage I bij deze verordening), die goederen en/of middelen moeten worden geacht hoe dan ook onder „zeggenschap” te staan van de begunstigde van de trust, zelfs als de op de trust toepasselijke nationale wet (of een eerbiedigingsbeding in de trustakte) de begunstigde uitdrukkelijk verbiedt om gebruik te maken van of te beschikken over de goederen/middelen die het voorwerp zijn van de trust zolang die persoon in bijlage I bij verordening (EU) nr. 269/2024 is vermeld, of althans zolang het gebruik van/de beschikking over die goederen/middelen in strijd is met het [Unie]recht?

Aangevoerde bepalingen van internationaal recht

Verdrag van Den Haag van 1 juli 1985 inzake het recht dat toepasselijk is op trusts en inzake de erkenning van trusts. In het bijzonder:

Artikel 2, lid 1:

„Voor de toepassing van dit Verdrag heeft de term trust het oog op de rechtsbetrekkingen die – bij rechtshandeling onder de levenden of terzake des doods – in het leven worden geroepen door een persoon, de insteller, wanneer goederen onder de macht van een trustee worden gebracht ten behoeve van een begunstigde of voor een bepaald doel.”

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Besluit 2014/145/GBVB van de Raad van 17 maart 2014 betreffende beperkende maatregelen met betrekking tot acties die de territoriale integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne ondermijnen of bedreigen.

Verordening (EU) nr. 269/2014 van de Raad van 17 maart 2014 betreffende beperkende maatregelen met betrekking tot acties die de territoriale integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne ondermijnen of bedreigen, zoals gewijzigd bij verordening (EU) nr. 476/2014 van de Raad van 12 mei 2014. In het bijzonder artikel 2:

„1. Alle tegoeden en economische middelen die toebehoren aan, eigendom zijn, in het bezit zijn of onder zeggenschap staan van alle in bijlage I vermelde natuurlijke personen of rechtspersonen, entiteiten of lichamen, of met hen verbonden natuurlijke personen of rechtspersonen, entiteiten of lichamen, worden bevroren [in geval van natuurlijke personen als bedoeld in artikel 2 van besluit 2014/145/2014/145/GBVB].

2. Er worden geen tegoeden of economische middelen, rechtstreeks of onrechtstreeks, ter beschikking gesteld aan of ten behoeve van de in de lijst in bijlage I vermelde natuurlijke personen of rechtspersonen, entiteiten of lichamen, of met hen verbonden natuurlijke personen of rechtspersonen, entiteiten of lichamen.”

De uitvoeringsverordeningen (EU) 2022/396 en 20[22]/878, tot uitvoering van verordening (EU) nr. 269/2014.

Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2005 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme.

Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, tot wijziging van verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad en richtlijn 2006/70/EG van de Commissie.

Met name artikel 3, punt 6, onder b), iv), waarin is bepaald dat de begunstigde van de trust, samen met de daarin genoemde personen, wordt aangemerkt als

„uiteindelijk begunstigde”, te weten ”elke natuurlijke perso(o)n(en) die de uiteindelijke eigenaar is (zijn) van of zeggenschap heeft (hebben) over de cliënt en/of de natuurlijke perso(o)n(en) voor wiens/wier rekening een transactie [...] wordt verricht [...]”; artikel 3, punt 6, onder b), v), waarin is voorzien in de mogelijkheid dat „door directe of indirecte eigendom of via andere middelen, uiteindelijke zeggenschap over de trust” wordt uitgeoefend.

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Decreto legislativo 22 giugno 2007, n. 109 – Misure per prevenire, contrastare e reprimere il finanziamento del terrorismo e l’attività dei Paesi che minacciano la pace e la sicurezza internazionale, in attuazione della direttiva 2005/60/CE (wetsbesluit nr. 109 van 22 juni 2007 – Maatregelen ter voorkoming, bestrijding en bestraffing van financiering van terrorisme en de activiteiten van landen die de vrede en de internationale veiligheid bedreigen, ter uitvoering van richtlijn 2005/60/EG) zoals gewijzigd bij decreto legislativo 22 giugno 2007, n. 90 (wetsbesluit nr. 90 van 25 mei 2017; hierna: „wetsbesluit nr. 90/2017”):

In het bijzonder: artikel 3, waarbij bij het Dipartimento del Tesoro del Ministero dell’Economia e delle Finanze (afdeling financiën van het ministerie van Economie en Financiën) het Comité voor financiële zekerheid is opgericht (hierna: „CFZ”), het orgaan dat de bevroeringsmaatregelen vaststelt waartoe de Europese Unie opdracht geeft; artikel 5, dat de overdracht van, beschikking over en het gebruik verbiedt van bevroren middelen waarover de personen op wie de bevroeringsmaatregelen van toepassing zijn rechtens niet meer mogen beschikken, en verbiedt om tegoeden of economische middelen rechtstreeks of onrechtstreeks ter beschikking te stellen aan of ten behoeve van die personen; artikel 22, lid 5, waarin artikel 3, lid 6, onder b), iv), van richtlijn (EU) 2015/849 is overgenomen.

Decreto legislativo del 21 novembre 2007, n. 231 – Attuazione della direttiva 2005/60/CE concernente la prevenzione dell’utilizzo del sistema finanziario a scopo di riciclaggio dei proventi di attività criminose e di finanziamento del terrorismo nonché della direttiva 2006/70/CE che ne reca misure di esecuzione (wetsbesluit nr. 231 van 21 november 2007 – Uitvoering van richtlijn 2005/60/EG tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en van richtlijn 2006/70/EG tot vaststelling van uitvoeringsmaatregelen; hierna: „wetsbesluit nr. 231/2007”)

Legge 16 ottobre 1989, n. 364 – Ratifica ed esecuzione della convenzione sulla legge applicabile ai trusts e sul loro riconoscimento, adottata a l’Aja il 1°luglio 1985 (wet nr. 364 van 16 oktober 1989 – Ratificatie en uitvoering van het Verdrag van Den Haag van 1 juli 1985 inzake het recht dat toepasselijk is op trusts en inzake de erkenning van trusts).

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

- 1 De Italiaanse vennootschap FZ AR SpA, die zich bezighoudt met de productie, invoer, uitvoer en verkoop van producten voor de verzorging en de groei van planten en apparatuur voor de productie en de verkoop van de voornoemde producten, maakt deel uit van een zeggenschapsketen met aan de top Trust XT (hierna ook: „Trust”), die is opgericht in de vorm van een onherroepelijke en discretionaire trust naar het recht van Bermuda. Vaststaat dat de in de trust ondergebrachte middelen ook het meerderheidsaandeel van FZ AR SpA omvatten.
- 2 De oorspronkelijke begunstigde van de Trust was ZU, die in 2022 werd opgevolgd door zijn vrouw, TU. Beiden zijn geplaatst op de in artikel [3] van verordening (EU) nr. 269/2014 bedoelde lijst van personen op wie beperkende maatregelen van toepassing zijn met betrekking tot acties die de territoriale integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne ondermijnen of bedreigen, bij respectievelijk uitvoeringsverordening (EU) 2022/396 van 9 maart 2022 en uitvoeringsverordening (EU) 2022/878 van 3 juni 2022.
- 3 Op 28 september 2022 heeft het CFZ de bevestiging van FZ AR SpA gelast omdat die vennootschap onder zeggenschap staat van Trust XT en dus een economisch middel vormt dat indirect verband houdt met TU.
- 4 Bij beroepschrift van 28 oktober 2022 heeft FZ A[R] SpA de verwijzende rechter verzocht om nietigverklaring van de door het CFZ vastgestelde bevestigingsmaatregel.
- 5 FZ GO AG is aan de zijde van verzoekster geïntervenieerd, en PN SpA is aan de zijde van verweersters geïntervenieerd.

Voornaamste argumenten van de partijen in het hoofdgeding

- 6 Verzoekster FZ A[R] SpA betoogt dat de bevestigingsmaatregel in strijd is met de wet. Ter onderbouwing van dat middel stelt zij dat TU weliswaar de begunstigde is van Trust XT, die aan de top van de zeggenschapsketen van FZ AR SpA staat, maar geen zeggenschap heeft over het bevroren economisch middel, ook niet indirect.
- 7 Zij betoogt dat het recht van Bermuda dat op Trust XT van toepassing is en de overeengekomen voorwaarden van die trust, ten eerste, de trustee beletten om economisch voordeel uit de Trust aan de begunstigde uit te keren en, ten tweede, de begunstigde elke bevoegdheid tot beheer van en/of zeggenschap over de Trust ontzeggen.
- 8 In het bijzonder is Trust XT naar het recht van Bermuda een „discretionary trust”, die zich onderscheidt van andere soorten trusts (bijvoorbeeld „fixed trusts”) doordat de begunstigde van de discretionaire trust geen recht heeft om voordeel te behalen uit de trustgoederen en geen eigendomsrecht of een ander recht als

begunstigde op de trustgoederen heeft. Kortom, de begunstigde van een discretionaire trust kan slechts hopen („wish”) dat de trustee diens discretionaire bevoegdheid in zijn voordeel zal uitoefenen.

- 9 Bovendien hebben de partijen bij de Trust bij een op 30 mei 2022 ondertekende overeenkomst in de trustakte een „eerbiedigingsbeding” opgenomen op grond waarvan de trustee nooit enig economisch voordeel uit de trustgoederen (en dus ook niet uit FZ AR SpA) mag uitkeren aan een andere persoon of entiteit (met inbegrip van de begunstigde) indien daardoor op grond van het Unierecht vastgestelde beperkende maatregelen worden geschonden.
- 10 Alle beheerders van de trustee (die met het beheer van de Trust is belast) en de protector van de Trust hebben schriftelijk persoonlijke toezeggingen gedaan waarin zij hebben verklaard dat zij de door de Europese, de nationale autoriteiten of door de autoriteiten van de Verenigde Naties opgelegde sancties in acht zullen nemen, en dat zij geen tegoeden of economische middelen ter beschikking zullen stellen aan enige aangewezen persoon, en niet daarbij zullen worden beïnvloed of geïnstrueerd door TU, de begunstigde van de Trust.
- 11 TU, de begunstigde van de Trust, kan de Trust niet vóór de einddatum (2106) beëindigen en zich evenmin de tegoeden van de Trust toe-eigenen.
- 12 TU kan ook niet worden aangemerkt als de „uiteindelijk begunstigde” van de vennootschap die in casu verzoekster is, op grond van richtlijn 2015/849 (en de Italiaanse regeling waarbij die richtlijn in nationaal recht is omgezet), waarvan de bepalingen inzake sancties restrictief moeten worden uitgelegd en niet naar analogie kunnen worden toegepast, aangezien witwassen in casu niet aan de orde is.
- 13 Volgens verzoekster is bijgevolg niet voldaan aan de voorwaarden van artikel 2 van richtlijn nr. 269/2014 voor de bevrozing van het economisch middel, ook gezien de verduidelijkingen die dienaangaande zijn verstrekt in de beste praktijken die de Unie op 27 juni 2022 heeft vastgesteld.
- 14 De verwerende partijen hebben geconcludeerd tot verwerping van het beroep.
- 15 Zij betogen dat het verbod om winst aan de begunstigde uit te keren dat uit het recht van Bermuda voortvloeit en is vastgesteld in de trustakte, niet uitsluit dat de persoon waartegen de bevrozingsmaatregel is gericht het bevroren middel toch kan gebruiken, aangezien de trust een rechtshandeling is die is gebaseerd op de wil van de partijen, die kunnen overeenkomen de trust op te heffen, opnieuw op te richten in een ander land, waardoor een ander recht op de trust van toepassing is, en bedingen in de trustakte te wijzigen of te schrappen.

Korte uiteenzetting van de motivering van de prejudiciële verwijzing

- 16 Volgens de verwijzende rechter is de juiste uitlegging en toepassing van verordening nr. 269/2014, met name artikel 2, lid 1, daarvan, relevant voor de beslechting van het hoofdgeding, aangezien de litigieuze bevroeringsmaatregel op die bepaling berust.
- 17 De twijfel over de uitlegging betreft de implicaties en de effecten van die bepaling – waarin is bepaald dat de economische middelen van personen die zijn geplaatst op de lijst in bijlage 1 bij die verordening personen worden bevroren – indien die middelen zijn ondergebracht in een trust en de begunstigde van de trust op die lijst is geplaatst.
- 18 De verwijzende rechter wijst erop dat hij het Hof reeds heeft verzocht om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van die verordening, maar met betrekking tot een andere situatie, waarin de persoon op de lijst in bijlage I bij de verordening de insteller van de trust was, en niet de begunstigde.
- 19 In de onderhavige zaak is met name de positie van de begunstigde van een discretionaire trust relevant die, op grond van het recht dat op die trust van toepassing is en een uitdrukkelijk „eerbiedigingsbeding” in de trustakte, de goederen van de trust niet kan gebruiken en beheren zolang dat verboden is op grond van verordening nr. 269/2014 en bijlage I daarbij. In wezen kunnen de in de Trust ondergebrachte economische middelen nooit aan de begunstigde worden overgedragen zolang de begunstigde in bijlage I bij die verordening is vermeld.
- 20 Volgens de verwijzende rechter kan het in artikel 2, lid 1, van verordening nr. 269/2014 gebruikte begrip „toebehoren” betrekking hebben op zowel de gebruikelijke situatie, waarin de in bijlage I vermelde persoon de volle en exclusieve eigendom van het goed heeft, als op „atypische” of „hybride” situaties, zoals die waarin het goed in een trust is ondergebracht, waarbij het formeel op naam van een persoon (de trustee) is gesteld, maar bestemd is voor een in bijlage I vermelde begunstigde, ook indien de begunstigde daarvan geen gebruik kan maken zolang hij in die bijlage is vermeld.
- 21 De verwijzende rechter vraagt zich bijgevolg af of de goederen, de middelen en de betrekkingen die in een discretionaire trust zijn ondergebracht toch kunnen worden geacht „toe te behoren” aan de begunstigde van de trust – zelfs als die begunstigde geen gebruiker of beheerder daarvan is – dan wel in elk geval onder „zeggenschap” van de begunstigde te staan, zodat de in artikel 2, lid 1, van verordening nr. 269/2014 bedoelde maatregelen ook kunnen worden toegepast op de goederen en middelen die zijn ondergebracht in een trust ten behoeve van een begunstigde die in bijlage I bij die verordening is opgenomen.
- 22 Die rechter wijst erop dat enerzijds kan worden gesteld dat de eigendom door de onderbrenging in de trust overgaat op de trustee, maar niet wordt vermengd met het persoonlijk vermogen van die trustee, terwijl anderzijds kan worden gesteld dat de goederen wanneer zij door de insteller op naam van de trustee worden

gesteld, niet daadwerkelijk worden overgedragen, en die handeling uitsluitend tot doel heeft de goederen te scheiden van niet alleen het persoonlijk vermogen van de insteller, maar ook van dat van die trustee. Ook in de rechtspraak van de Corte di cassazione (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Italië) geldt het standpunt dat de goederen niet definitief worden overgedragen aan de trustee, die deze goederen uitsluitend, los van zijn eigen vermogen, moet beheren en bewaren met het oog op de overdracht daarvan aan de begunstigden van de trust.

- 23 Volgens de verwijzende rechter rijst in beide gevallen de vraag of de goederen (of middelen), gezien de bijzondere kenmerken van het betrokken schema, tijdens de duur van de trust in zekere mate „toebehoren” aan de begunstigde, althans samen met de trustee en de insteller, met als gevolg dat de in artikel 2, lid 1, van verordening nr. 269/2014 bedoelde bevroeringsmaatregelen op de begunstigde kunnen worden toegepast ondanks dat de trust verbiedt (op grond van een speciaal beding in de trustakte) dat goederen op enige wijze overgaan op de begunstigde zolang deze in bijlage I bij die verordening is vermeld.
- 24 Het begrip „toebehoren” in artikel 2, lid 1, van verordening nr. 269/2014 zou dus betrekking kunnen hebben op niet alleen gevallen waarin het goed formeel of rechtstreeks toebehoort aan de persoon op wie de bevroeringsmaatregel van toepassing is, maar ook gevallen waarin het goed hem „in wezen of indirect toebehoort”, zoals in geval van een trust: in dat geval heeft een persoon (de begunstigde) de trustgoederen weliswaar niet rechtstreeks in bezit, kan hij daar evenmin over beschikken en staan de goederen formeel ook niet op zijn naam op grond van een uitdrukkelijk beding in de trustakte, maar is hij objectief wel in staat om wezenlijke invloed op de goederen uit te oefenen, aangezien die goederen uiteindelijk ten behoeve komen van de begunstigde, wiens wezenlijke belang voor de trustee het belangrijkste richtsnoer vormt bij het beheer van de trust.
- 25 Wanneer een middel in een trust wordt ondergebracht blijft dat middel dus indirect toebehooren aan een persoon [die op de lijst in bijlage I bij verordening nr. 269/2014 is geplaatst], en is het bijgevolg niet uitgesloten dat op grond van artikel 2, van verordening nr. 269/2014 maatregelen tot bevroering van de goederen kunnen worden vastgesteld.
- 26 Die uitlegging zou ook kunnen worden bevestigd door de letterlijke bewoordingen van artikel 2, lid 1, van verordening nr. 269/2014, dat bepaalt dat niet alleen de goederen die toebehooren aan een aangewezen natuurlijke of rechtspersoon worden bevroren, maar ook de goederen die toebehooren aan met „hem verbonden” natuurlijke of rechtspersonen (of entiteiten of lichamen). De woorden „met hen verbonden” zouden situaties kunnen omvatten (zoals die van de onderhavige zaak) waarin het goed ter beschikking staat van een persoon die weliswaar niet is opgenomen in bijlage I bij verordening nr. 269/2014, maar een relevante band heeft met een persoon die daarentegen wel in die bijlage is opgenomen.

- 27 Door een begrip „verbonden” te gebruiken dat alle situaties omvat waarin de aangewezen persoon en de „verbonden” persoon weliswaar geen deel uitmaken van gemeenschappelijke organisaties zoals vennootschappen of verenigingen, maar toch dezelfde doelen blijken te hebben en gecoördineerd handelen om die doelen te bereiken, zou de trustee bijgevolg kunnen worden aangemerkt als een figuur die „verbonden” is met de begunstigde van de trust die in bijlage I bij verordening nr. 269/2014 is opgenomen, aangezien hij met die begunstigde een relevante en gekwalificeerde band heeft, wat voorts blijkt uit de onbetwistbare verplichting van de trustee de trustgoederen uitsluitend in het belang van de begunstigde te beheren.
- 28 Die uitlegging ligt volledig in lijn met het doel van artikel 2 van verordening nr. 269/2014, namelijk doeltreffend op te treden tegen acties die de soevereiniteit van de Oekraïense staat bedreigen, door personen die de Europese Unie beschouwt als voorstanders van strategieën waarmee wordt beoogd de politieke en territoriale integriteit van Oekraïne te ondermijnen, „ongemak” te bezorgen. Zolang de goederen niet definitief worden toegewezen aan volledig „derde” personen, is de trust een handig instrument om de daartoe in de Europese rechtsorde ingevoerde regeling te omzeilen door uit te sluiten dat het middel formeel kan worden toegerekend aan de in bijlage I opgenomen persoon, die in wezen echter over dat middel kan blijven beschikken en/of daarvan kan profiteren.
- 29 In dit verband verwijst de verwijzende rechter naar het advies van de Europese Commissie van 19 juni 2020 waarin zij, onder verwijzing naar het arrest van het Hof van 13 maart 2012, *Melli Bank plc/Raad*, C-380/09 P, EU:C:2012:137, heeft gewezen op het gevaar „dat activa van een niet-aangewezen entiteit door een aangewezen persoon worden gebruikt om de sancties die tegen deze persoon zijn opgelegd, te omzeilen”, waarbij zij opmerkt dat „het ter beschikking stellen van tegoeden of economische middelen aan een niet-aangewezen entiteit die eigendom is of onder zeggenschap staat van een aangewezen persoon, entiteit of lichaam, wordt beschouwd als het indirect ter beschikking stellen aan deze laatste”, en dat die gelijkstelling kan worden uitgesloten indien „per geval op basis van een risicoanalyse en rekening houdend met alle relevante omstandigheden redelijkerwijs kan worden vastgesteld dat de tegoeden of economische middelen in kwestie niet door of ten behoeve van die aangewezen persoon of entiteit zullen worden gebruikt”.
- 30 Ter ondersteuning van de uitlegging dat de begunstigde een juridisch relevante band blijft houden met de in de trust ondergebrachte goederen, verwijst de verwijzende rechter naar richtlijn (EU) 2015/849, die ertoe strekt te voorkomen dat het financiële stelsel van de Europese Unie wordt gebruikt voor het witwassen van geld en de terrorismefinanciering. Artikel 3, punt 6, onder b), vi), van die richtlijn bepaalt dat in geval van trusts de begunstigde, samen met in die bepaling genoemde gekwalificeerde personen, „uiteindelijk begunstigde” is, dat wil zeggen, „elke natuurlijke perso(o)n(en) die de uiteindelijke eigenaar is (zijn) van of zeggenschap heeft (hebben) over de cliënt en/of de natuurlijke perso(o)n(en) voor wiens/wier rekening een transactie [...] wordt verricht”. De verwijzende

rechter preciseert dat in het nationale recht een soortgelijke bepaling geldt (artikel 22, lid 5, van wetsbesluit nr. 231/2007, zoals gewijzigd bij artikel 2, lid 1, van wetsbesluit nr. 90/2017).

- 31 Volgens de verwijzende rechter staat het feit dat richtlijn 2015/848 een andere objectieve werkingssfeer heeft dan verordening nr. 269/2014 er niet aan in de weg dat die richtlijn, en met name de aan artikel 3, punt 6, onder b), iv), ten grondslag liggende logica, wordt gebruikt voor de uitlegging van artikel 2, lid 1, van die verordening. In beide geregelde gevallen is de veronderstelde situatie hetzelfde: alle bij de trust betrokken personen (de insteller, de trustee en de begunstigde) behouden een relevante band met de overgedragen goederen, aangezien zij op een of andere manier in staat zijn om het beheer ervan te beïnvloeden.
- 32 Met het oog op de in verordening nr. 269/2014 bedoelde bevroezingsmaatregelen zou kunnen worden gesteld dat de begunstigde op grond van overeengekomen voorwaarden weliswaar niet kan deelnemen aan de concrete verdeling van de winst uit de in de trust ondergebrachte economische middelen, maar indirect het eigendomsrecht over die middelen uitoefent. De verwijzende rechter wijst erop dat richtlijn nr. 2015/849 in artikel 3, punt 6, onder b), v), de mogelijkheid vermeldt dat „door directe of indirecte eigendom of via andere middelen, [...] zeggenschap over de trust [wordt uitgeoefend]”.
- 33 Enerzijds kan dus worden gesteld dat het begrip „toebehoren” geen betrekking heeft op de begunstigde, aangezien de trustgoederen formeel op naam van de trustee staan, maar anderzijds zou evengoed kunnen worden gesteld dat de begunstigde zich hoe dan ook in een positie bevindt waarin hij „zeggenschap” kan uitoefenen over de trustgoederen, aangezien hij in staat is een relevantie invloed op die goederen uit te oefenen, en de in artikel 2, lid 1, van verordening nr. 269/2014 bedoelde bevroezingsmaatregelen derhalve op hem kunnen worden toegepast. De verwijzende rechter wijst erop dat die invloed kan worden afgeleid uit de configuratie van de trust (en van Trust XT in de onderhavige zaak), waarin het richtsnoer voor alle activiteiten van beheer van de trust die de trustee verricht, juist het wezenlijke belang van de begunstigde is, wiens wil bijgevolg bepalend is bij het beheer van de trustgoederen. Die omstandigheid zou zich derhalve voordoen ongeacht het feit dat de begunstigde geen beheersbevoegdheid heeft en niet rechtstreeks over de trustgoederen kan beschikken.
- 34 De verwijzende rechter verwijst in dit verband naar het begrip „zeggenschap” dat in de rechtspraak van het Hof (arrest van 4 maart 2020, C-10/18 P, punt 49) is gedefinieerd als „rechten, overeenkomsten of andere middelen die het mogelijk maken om beslissende invloed uit te oefenen op een onderneming”. In het geval van de trust (en Trust XT) zou de verplichting van de trustee om de in de trust ondergebrachte economische middelen uitsluitend in het belang van de begunstigde te beheren, als zodanig kunnen betekenen dat de begunstigde een beslissende invloed heeft op de goederen (dus ongeacht of er aanwijzingen zijn dat de begunstigde rechtmatig of feitelijk zeggenschap over die goederen

uitoefent), en zou dat bijgevolg volstaan om het vereiste van „zeggenchap” van de trustgoederen vervuld te kunnen beschouwen.